

Pot produir efectes secundaris?

6

Sí, tot i que no sempre es produeixen. La intensitat d'aquests efectes serà diferent per a cada persona, ja que dependrà de la dosi rebuda i de la zona que es tracta. Quan apareixen, ho fan a poc a poc i després de diverses sessions. Aquestes reaccions són temporals i poden durar alguns dies després d'haver acabat el tractament, però aniran desapareixent progressivament.

Els tres efectes més generalitzats que produeix la radioteràpia externa són:

- Cansament
- Pèrdua de gana
- Reaccions cutànies

Més específicament, el metge o metgessa i l'infermer o infermera us ho comentaran a la primera visita.

Quins controls es faran?

7

- El metge o metgessa que ha realitzat la simulació és l'encarregat de supervisar el tractament. Cada setmana, us visitarà per poder valorar l'efecte de la radiació i per tractar els efectes secundaris en el cas que n'hi hagi. Aquests poden durar fins a un mes un cop finalitzada la irradiació.
- Si es produeixen problemes, podeu demanar una nova visita amb el metge.
- Tots els pacients passen per la consulta d'infermeria el primer dia del tractament, on són informats de la higiene a les zones irradiades, la hidratació de la pell, la dieta, els exercicis recomanats i tot el necessari per a una bona tolerància al tractament. També tindreu visites amb infermeria al llarg del tractament per al control de la pell i altres problemes que sorgeixin.

Com hi podeu col·laborar?

8

- Sempre que vingueu al Servei, se us demanarà que espereu a la sala d'espera fins que us atenguin.
- Si teniu cita prèvia, abans hauréu de validar l'arribada al centre introduint la targeta sanitària als aparells de gestió de cues, o passant pels taulells d'informació, per tal de confirmar la visita.

- Us agraïrem la màxima puntualitat. Cada pacient té assignat un temps determinat i limitat. Per tant, l'alteració d'aquest temps modificaria la dinàmica de tot un torn de treball.
- El servei funciona en torns de matí i tarda. Un cop hàgiu començat en un torn, serà difícil de fer canvis; només es poden fer modificacions dins de l'horari d'un mateix torn. En el cas de necessitat, podeu comentar en el moment de la simulació la preferència per un torn o un altre.
- No tingueu en compte el que sentiu a la sala d'espera en relació amb la resta de pacients, ja que cada un té malalties i tractaments diferents.
- **No vingueu mai acompanyats d'un nen**, ja que no és convenient i, a més, no ho permet la llei.

Si seguiu les recomanacions que us donem a continuació, ens podeu ajudar a millorar el tractament.

També agraïrem la vostra paciència en cas de retard en l'hora de tractament, a causa d'algun problema amb la màquina o per algun altre motiu.

Recomanacions generals

9

PER A LA PELL DE LA ZONA TRACTADA

- Utilitzeu roba folgada de cotó, fil o seda.
- La zona de tractament es rentarà amb aigua tèbia i sabó neutre, sense fregar.
- Cal assecar-la suaument, ja que la pell s'ha de mantenir neta, seca i airejada.
- No podeu utilitzar colònies, perfums, talcs o cremes en l'àrea de tractament.
- Si teniu picors o molèsties, no us rasqueu.
- Protegiu del sol la pell de la zona tractada.
- No està permesa cap aplicació de calor (bosses d'aigua calenta, rajos UVA...).
- Diàriament us hauréu d'aplicar una crema hidratant a la zona del tractament i haurà de ser retirada abans de cada sessió de radioteràpia.

PRECAUCIONS GENERALS

- Assegureu-vos de descansar prou, ja que durant el tractament podeu sentir més cansament.
- Una bona alimentació és indispensable. Feu una dieta variada i nutritiva. Si no teniu gaire gana mengeu racions més petites i més sovint.
- Eviteu aliments o begudes massa calentes, fredes, picants o condimentades.
- Beveu molts líquids i aigua (un mínim de dos litres al dia a temperatura ambient).
- No consumeu alcohol ni tabac.
- Eviteu portar arracades, collarets, etc. en contacte amb la zona de tractament.

NOTES

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

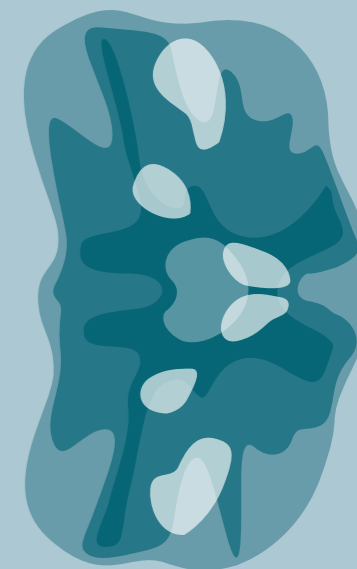
 Hospital Universitari
Sant Joan
REUS

Servei d'Oncologia Radioteràpica
Av. del Dr. Josep Laporte, 2
43204 Reus
Tel. 977 310 300
www.hospitalsantjoan.cat
www.grupsagessa.cat

 GRUP
Sagessa

HOSPITAL UNIVERSITARI
SANT JOAN DE REUS

TRACTAMENT RADIOTERÀPIC

informació

Servei d'Oncologia
Radioteràpica
Institut Oncològic de
la Catalunya Sud

TRACTAMENT RADIOTERÀPIC

Introducció

1

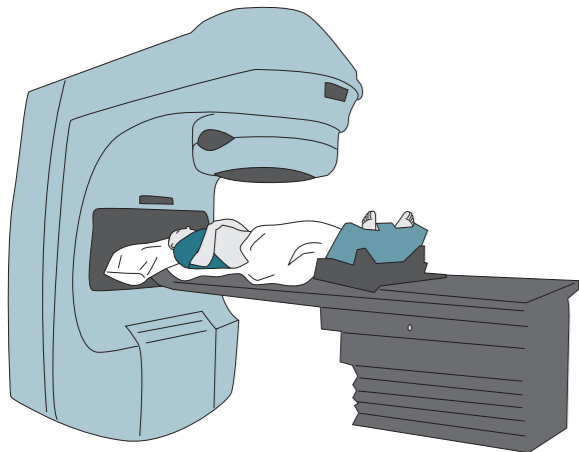
Aquest fullet pretén oferir una informació general sobre què és i com es realitza la radioteràpia externa i quins són els efectes d'aquest tractament. Considerem que és molt important que el llegiu atentament. Malgrat tot el que us puguem explicar, us poden quedar alguns dubtes. Teniu tota la llibertat de consultar les qüestions que desitgeu al personal mèdic, d'infermeria o tècnic.

Què és la radioteràpia externa?

2

La radioteràpia externa és un tractament mèdic que consisteix a aplicar un tipus especial de radiacions per destruir les cèl·lules tumorals de l'organisme. Amb l'ajuda d'un aparell anomenat accelerador lineal, la radiació es dirigeix cap a la part del cos on es troba la malaltia.

Pot aplicar-se de manera única o associada a altres tractaments, com la cirurgia, la quimioteràpia o el tractament hormonal.

Què passa abans de començar el tractament amb radioteràpia?

3

El tractament estarà dissenyat especialment per al vostre cas.

Per això, el primer dia que vingueu al Servei, el metge o metgessa revisarà la vostra història clínica, us examinarà, decidirà quina és la forma de tractament que s'adapta millor a la vostra malaltia i farem una simulació. La simulació pretén localitzar amb exactitud la malaltia i trobar la millor manera i la més precisa de tractar-la.

Us immobilitzarem, segons les necessitats, amb màscares, coixins... i prendrem nota d'una sèrie de dades (mesures) que necessitarem mitjançant radiografies, tomografies, etc.

Se us tatuaran uns petits punts amb tinta xinesa que són referències per a la col·locació del pacient i la localització del lloc exacte que s'ha d'irradiar, per reproduir el tractament de la mateixa manera cada dia.

Posteriorment, les vostres dades passaran al Servei de Radiofísica, on es realitzarà la dosimetria, que és l'elaboració de càlculs necessaris per acabar de dissenyar el tractament.

Això és molt complex, de manera que trigarem uns quants dies a avisar-vos per iniciar el tractament.

El personal de radioteràpia

4

Per preparar i realitzar el vostre tractament hi ha un grup de persones que treballen en equip. Són:

Metge o metgessa especialista en oncologia radio-teràpica: serà l'encarregat de realitzar la primera visita i dissenyar el tractament radioteràpic, a més d'informar-vos del tractament i dels seus possibles efectes secundaris. També s'encarregarà de verificar les radiografies setmanals que us faran per comprovar el tractament. Així mateix, realitzarà visites setmanals o quinzennals per controlar la tolerància al tractament radioteràpic, així com els seus possibles efectes secundaris.

Personal d'infermeria: l'infermer o infermera d'oncologia radio-teràpica treballa amb tot l'equip de tractament per atendre les necessitats del pacient i la família, abans, durant i després del tractament. Expliquen les cures que s'han de fer durant i després de la irradiació i els possibles efectes adversos i com tractar-los. Així mateix, és el responsable de realitzar les cures que siguin necessàries durant el tractament.

Físics: són els encarregats de fer la dosimetria, és a dir, els càlculs per saber com s'apliquen les dosis correctes de la radiació, així com de realitzar els controls a la màquina de tractament

Personal tècnic especialista en radioteràpia: és l'encarregat de fer la simulació i el tractament diari i és l'interlocutor per als problemes o consultes que se us puguin presentar, ja que s'encarrega de contactar, si cal, amb el personal mèdic o d'infermeria.

Com és aquest tractament?

5

El primer dia de tractament rep el nom de centratge. La durada serà més llarga que la resta de dies, ja que s'ha de verificar, a la màquina de tractament, que tot estigui tal com es va planificar el dia de la simulació i en la dosimetria, mitjançant noves radiografies.

Un cop sigueu a la sala de tractament, el personal tècnic us col·locaran a la taula. Procureu relaxar-vos. No notareu cap molèstia. **És molt important que no us mogueu durant tota la sessió**, perquè la radiació vagi sempre al mateix lloc. Penseu que el més mínim moviment ho pot variar tot.

Mentre la màquina funcioni, els tècnics es quedaran fora, però estaran al costat de la porta per supervisar-ne el funcionament. Us observaran en una pantalla de televisió. A més, us podran parlar i us sentiran mitjançant un interfon.

Després d'aquesta primera sessió us assignaran l'hora per a les sessions posteriors. El nombre de sessions varia d'uns pacients a uns altres. Es fa una sessió diària de dilluns a divendres. Ocasionalment, es durà a terme el tractament algun dissabte per compensar festes intersetmanals o els períodes d'aturada de la màquina per revisió o avaria.

Estareu diàriament entre 10 o 15 minuts a la sala de tractament, però la durada real és més curta (uns minuts). La màquina de tractament és gran i pot impressionar per les dimensions. A vegades fa soroll o es mou al vostre voltant per dirigir millor la radiació a la zona indicada. Durant el tractament, alguns dies us faran radiografies per verificar que estigui tot correcte.